

2020

" 't Schrijfhoutje "

Post Actieve
Marinevereniging
Januari 2020
nr: 01

" 't Schrijfhoutje" is een digitaal blad uitgegeven door de Post Actieve Marinevereniging

---

Dit digitale blad wordt uitgebracht naar de leden, donateurs en belanghebbenden. In deze uitgaven worden stukken beschreven uit het heden, maar vooral uit het verleden, daar waar u en onze ROOTS lagen.

Redactie : Ton Meijdam

E-mail: penmeesterpam@postactievemarinevereniging.nl

telefoon: 06-11177011

Secretariaat: Joost Lenz

E-mail: secretarispam@postactievemarinevereniging.nl

telefoon: 06-24689936

Overname en publicatie van artikelen, geheel of gedeeltelijk, is alleen toegestaan met schriftelijke toestemming van de redactie.

*****

In deze uitgave o.a.

pagina 3.	Mededelingen
pagina 4.	Voorwoord Voorzitter
pagina 5.	Relaas Hr.Brinkman
pagina 9.	Wist u datjes en oproep
pagina 10.	100 jaar geestelijke verzorging
pagina 15.	Artikelen HC

Nieuws van de Bestuurstafel,

-Er zijn vanaf heden nieuwe Email adressen voor het bestuur.

Voorzitter:

voorzitterpam@postactievemarinevereniging.nl

Secretaris:

secretarispam@postactievemarinevereniging.nl

Penningmeester:

penmeesterpam@postactievemarinevereniging.nl

Met onmiddellijke ingang kunt u deze Email adressen gebruiken

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Geachte leden:

Wilt u zo vriendelijk zijn als u uw contributie nog niet heeft overgemaakt dit alsnog te doen voor 31 januari op de bekende bankrekening NL65 ABNA 0216 2080 25 t.n.v. Post Actieve Marinevereniging onder vermelding contributie 2020.

Dank u wel ,

Penningmeester

Voorwoord Voorzitter:

Beste leden :

Allereerst wens ik u en de uwen een gelukkig maar vooral gezond 2020 toe. De algemene ledenvergadering en nieuwjaarsborrel hebben we weer achter de rug. Mooie opkomst en het was een goede en deels hectische vergadering.

We hebben een roerig en onrustig half jaar achter de rug, vanwege het plots opstappen van de secretaris. Alle vervelende en onjuiste mails die hij aan de leden heeft gezonden, hebben toch een kleine negatieve uitstraling gehad. Hierdoor hebben ook leden de vereniging verlaten.

Vlak voor de Algemene leden vergadering werden wij geconfronteerd met een kort geding aangespannen door de Heer Brinkman. De avond voor de vergadering moesten wij alles in de agenda omgooien, en verweer mogelijk maken m.b.t. zijn beroep tegen zijn schorsing.

De rechter heeft al zijn eisen verworpen op toelating bij de ALV na om zijn verweer te doen, hetgeen in PV is vastgelegd.

Inmiddels hebben alle leden een kopie van het PV ontvangen.

Wij gaan weer positief verder met onze mooie club en er zijn dit jaar zaken die we willen uitwerken.

Alle veteranen in onze club hebben inmiddels informatie ontvangen over het Erecouloir 2020 4 mei op de Dam, geïnteresseerde kunnen zich opgeven bij het VI. Alles staat beschreven in de door u ontvangen info.

Ten eerste bestaan we dit jaar vijf jaar, met de Marine zijn we in gesprek om dit lustrum aan boord van een schip varend of niet varend te vieren.

Daarnaast zijn er verzoeken binnen gekomen om weer deel te nemen op 5 mei bevrijding defilé te Wageningen.

Er zijn mogelijkheden voor een vaardag met de Mahu of Bernisse, uiteraard moeten we dan weten hoeveel leden dat wensen.

Ook hebben wij een aanbod gehad van Commandant Landmacht om bezoek te brengen aan de Kazerne te Stroe om daar museum verbindingen en artillerie te bezoeken uitleg te krijgen en kijken hoe dit in de praktijk gaat.

In dit schrijfhoutje vindt u hoe u kunt reageren, data zijn nog niet vast gelegd.

Dus een aardig programma en wij hopen dat we een goed en positief jaar tegemoet gaan.

Laten we ook nog aandacht hebben voor onze zieken leden.

Binnen onze vereniging zijn leden die (ernstig)ziek zijn of waar het lichamelijk wat minder mee gaat. Dit kan hen belemmeren in het hebben van een goed en mooi sociaal contact. Een opbeurend mailtje of digitaal kaartje is snel verzonden en kan voor deze mensen heel veel betekenen.

Er is één belangrijk ding, we moeten het wel horen dat een lid ziek is, dus leg u oor te luister en laat het ons weten, zodat wij de leden hierover kunnen informeren. We krijgen zulke blijde reacties van zieke leden die kaartjes ontvangen van anderen.

Wim van Anen (voorzitter)

Relaas en tijdelijk onderwerp Hr.Brinkman.

Het bestuur is van mening om alle leden uitleg te geven in de vorm van een chronologisch verslag om dit vervelende hoofdstuk af te sluiten.

In het gehele relaas zal de Hr. Brinkman als ex-lid worden benoemt.

07 juni 2019;

Ex-lid word ontslagen op de Mahu en begint een hetze tegen de voorzitter van de PAM.

14 juni 2019;

Ex-lid legt zijn functie als secretaris neer met onmiddellijke ingang uit onvrede vanwege niet optreden van de voorzitter tegen zijn ontslag Mahu.

Tot 23 juli mail wisselingen en skype gesprekken gehouden met vervelende en kwetsende inhoud ex-lid.

23 juli 2019;

Penningmeester vraagt schorsing van ex-lid aan bij het secretariaat.

25 juli 2019;

Ex-lid krijgt schorsing aangezegd tot 31-12-2019.

Tot aan is er van alles en nog wat gemaïld door ex-lid en heeft het bestuur volgens de statuten hem aangezegd niet meer zijn lidmaatschap te verlengen in 2020.

06 jan 2020;

Brief van advocaat ex-lid ontvangen met sommering om ex-lid toe te laten tot lidmaatschap , door ons beantwoord dat wij daar niet aan kunnen voldoen.

08 jan 2020;

Dagvaarding van ex-lid tegen PAM ontvangen.

13 jan 2020;

Zitting kortgeding bij de rechtbank in Alkmaar.

Direct mondeling vonnis ;

De PAM moet ex-lid toelaten bij de alv 15-01-2020 om verweer te doen tegen zijn schorsing en alle verdere eisen zijn afgewezen en de kosten zijn voor ieder zich zelf.

15 jan 2020;

De ALV,

Ter ondersteuning van het proces-verbaal dat u is toegestuurd een korte samenvatting uit de notulen van de algemene ledenvergadering, gehouden op woensdag 15 januari 2020, welke binnenkort op de website geplaatst wordt.

Nadat de voorzitter de vergadering heeft ingelicht over de mail wisseling, van het afgelopen half jaar 2019, met de heer Brinkman, waarin hij de voorzitter en later de penningmeester van het bestuur veelvuldig heeft belastend en op onbehoorlijke wijze heeft geschoffeerd, via mail en ook mondeling, is de vergadering overgegaan met de door de rechter gesommeerde '**toegang verlenen**' van de heer Brinkman tot de Algemene Leden Vergadering van de PAM om zijn, door het bestuur opgelegde schorsing, te verdedigen.

De heer Brinkman trachtte een uitgebreid eigen verhaal weer te geven aan de vergadering, maar werd een aantal malen in de rede gevallen om zich bij het onderwerp, schorsing, te houden. De heer Brinkman vertelde de vergadering dat hij niet eens was met de hem opgelegde schorsing.

Na zijn betoog is de vergadering overgegaan tot schriftelijke stemming over de schorsing door het bestuur. Met een ruime meerderheid, 90% van de ingediende stemmen, hetgeen onder leiding van de heer Posthumus is gehouden, werd de schorsing, van de heer Brinkman door de vergadering geaccordeerd. Het bestuur vroeg de vergadering de heer Brinkman niet meer als lid tot de PAM toe te laten, ook daarover werd onder leiding van de heer Posthumus schriftelijk gestemd. De vergadering heeft het verzoek van het bestuur, met meerderheid van stemmen overgenomen 76%, om de heer Brinkman het lidmaatschap, tot de PAM, te onthouden.

De voorzitter bedankte de heer Brinkman voor zijn aanwezigheid waarna de heer Brinkman de Algemene Leden Vergadering verliet.

16 jan 2020;

Iedereen tevreden en een dikke streep onder het geheel en we gaan over op de orde van de dag.

---

17 jan 2020;

Helaas nog niet helemaal het einde want we ontvangen een rekening van de rechtbank voor de griffierkosten te betalen €656,00. (dank u wel ex-lid)

Het blijkt zo te zijn in een civiele zaak (kortgeding) dat als de uitspraak gedeeltelijk is toegewezen en de kosten gedeeld moeten worden de gedaagde(pam) dit standaard

tarief moet betalen en dat is natuurlijk lullig voor ons want wij hebben het kortgeding niet aangevraagd.

Het bestuur heeft besloten om de jaarlijkse toelage die bestemd is voor kleine onkosten dit jaar niet te verzilveren en de 3 x €100,00 in de kas te laten zitten om de griffierkosten gedeeltelijk te compenseren.

Nu hopen wij allen dat het wel afgelopen met deze zaak is en er echt een dikke streep kunnen onder zetten.

Marine en gemeente eensgezind op pad met als doel:

Nieuw tijdperk breekt aan voor de werkgelegenheid

Arla Bandy

Den Helder ■ In brecht een nieuwe tijd aan voor Den Helder en de Noordvliet. Nu met kwam open kelpen naar de economie weer bloeien. Een moment die rust op twee nationale pijlers: de Koninklijke Marine en de stercijelwachter op zee.

De onderwerpen komen er te worden in Den Helder afgehandeld. De maatschappij moet daarvan een uitbreiding tot waarde van honderden miljoenen euro's ondergaan. Dit overtuiging hebben vice-admiraal Rob en Kramers werkbouder Kees Vlasz. Voor het eerst worden ze gezamenlijk naar buiten om een aantal zaken recht te zetten.

Opgeblust

Hierop het kabinet het besluit over de Kamer van de Noordvliet, de KMS of het al als bouwer van onderzocht overheid aan de volgende terugkoppeling, in de gemeentelijke werkbouder schepen, opgeblust. "De B-bericht is naar de Kamer gestuurd. Dit betekent dat de bouwer gebouwd gaat worden. Het is later dan ik wil, maar ze komen er. Daar gaat het om", zegt Kramer.

Er is een verschil tussen met het ministerie van Defensie met de werkbouder in Den Helder wil er was anders al Kramer toe bereid is.

Buiterveld

Een voorbeeld is buitenveld, het gezin naar Willemsoord waar de gemeente een oogje op heeft. Kramer: "Het is niet alle opties openhouden en staan open. Van mij mag de gemeente best het doel hebben dat gezin van de Kramers. In de toekomst zal daarbij mogelijk van de gemeente die grond mag worden."

Naar de afbouw van de schepen Zr.Ms. Den Helder en daarna de vier onderzocht voorzitter Kramer en Vlasz nog veel meer werk in het onderhoud van schepen. De grote onderzocht schepen Zr.Ms. Karel Doorman gaan nu weg voor onderhoud naar Amsterdam of Rotterdam. In Den Helder is momenteel geen dok dat groot genoeg is voor deze vaartuigen. Kramer vindt de tijd eindelijk voor uitbreiding van de maatschappij.

Nieuw dok

De admiraal stoude, samen met de gemeente en andere belanghebbenden, plannen voor de bouw van een nieuw dok, groter dan Dok 4 dat nu nog de skyline van de stad bepaalt. Het gaat om een investering van honderden miljoenen euro's die door het bedrijfsleven en diverse ministeries zal moeten worden opgebracht. Kramers werkbouder Vlasz verwacht dat het Rijk, dat ook alle andere vaartuigen naar de Noordvliet zal sturen om daar onderhouden te worden.

Vice-admiraal Rob Kramer komt geen twijfel die voor nieuwe onderwerpen van de Koninklijke Marine en de Tweede Kamer gestuurd. "Dat betekent dat de regering deze bouwer

Admiraal Kramer schetst zijn toekomstbeeld voor havenwerkbouder Kees Vlasz.

FOTO: GERRIT VRIJHOEF

wil. Ook al zal het volgende kabinet pas besluiten, werk ministerium te gaan bouwen."

Samen met havenwerkbouder Kees Vlasz schetst de ministeriale werkbouder de huidige werkbouder voor Den Helder. "De werkbouder samenwerking tussen Defensie en de gemeente is van belang voor de regio, maar ook voor de Koninklijke Marine", zegt de vicevoorzitter. Het is een gebied dat hij al vanaf zijn aanstelling als CDEK laat bouwen, maar recent zijn berichten in de krant verschenen die suggereren dat het alvle havenbedrijf in het kader van de maatschappij.

Kramer wil "Daar moet ik afstand van. Het klinkt niet goed. De maatschappij moet een periode van een kwart eeuw van kelpen. Er was gewoon geen geld voor uitbreiding. Daarom is de mogelijkheid van afbouw van kinderen aan onze kant van het Noordvliet bekeken. Die mogelijkheid is buiten, maar er is nu een financiële kans gemaakt om de Maatschappij voor de schepen van de Kramers te gaan gebouwen. Het nieuwe KW-hoofdkwartier komt aan die kant van ons havengebied. Het moet in het alvle een vaartuigen dan voor de bouw kunnen liggen."

Oké

De admiraal sprekt over "om te gaan" en "de civiele kant" van de maatschappij. Kees Vlasz gaat over de civiele zijde in zijn. "De admiraal heeft gelijk. We hebben ons gebouwd op. Dit doen we al jaren, maar het NCF-overheid had geen douaneringmaatschappij, de middelen om kelpen door

te pakken. Gezamenlijk hebben we daarom aan het ministerie van Binnenlandse Zaken een Gateway-advies gevraagd. Dat gebeurt vaker binnen de overheid. Zo'n review is in feite een voor. Deskundigen onderzoeken het dossier, geven hun stellingen en komen met een advies. De admiraal en wij zijn blij met dit advies, want het komt erop neer dat we het gezamenlijk over een andere koers gaan gaan. We straken een nieuw plan en trekken daarmee richting Haagse ministeries."

De boer op

Kramer knikt en valt aan. "We moeten echt de boer op. De KMS heeft geen geld voor alle investeringen die nodig zijn om weer schepen te bouwen in Den Helder te introduceren. Dit breedte van de regio, de regionale werkgelegenheid in de Noordvliet moet gefinancierd te worden door ministeries die daar verantwoordelijk voor zijn. Plus het bedrijf. Want als, bijvoorbeeld, Kramers werkbouder Vlasz wil maken van schepen een onderzocht of te bouwen op de maatschappij, dan dienen zij ook in de boer te gaan. Het bedrijfsleven zal het aan het werk verdienen, dan moet dan ook investeren."

Behalve tanker en onderzoekboten ook rijkschepen

Admiraal Kramer ziet alle mogelijkheden dat alle maatschappijen in Den Helder onderhouden kunnen worden. Nu gaan grote schepen als de Karel Doorman, Johan de Witt en de Kramers nog naar werken in Amsterdam of Zaan-Holland verder in Den Helder geen dok is dat ze kan bergen. Kramer: "Nu DOK, het Maatschappij, is ruime om een nieuw draagvlak te bouwen. Dit moet klaren met geld, maar gaat ook met geld opleveren. En je hoeft het onderhoud niet te beperken tot onderzocht schepen. De overheid heeft veel meer vaartuigen. Die zijn hier ook welkom."

Steer

Vlasz: "Ik was het voor vinden als alle schepen van de maatschappij op vertrijft naar Den Helder komen om te worden onderhouden. We hebben de vaartuigen, we hebben de vaartuigen, dat is wat de admiraal wil, uitbreiden. Wees ervan verzekerd dat de gemeente Den Helder dit steven van CDEK voor de volle breedte proces steven."

Maritiem knooppunt

Vlasz verzoekt: "Het is onze intentie om samen met admiraal Kramer en alle andere belanghebbenden de boer op te gaan en de gemeente eindelijk voor een investering van 100 miljoen als het ministerie van Defensie van ons land. We hebben al kelpen over nationale pijlers de Koninklijke Marine en de maatschappijen. De Helder kan het alvle een momenteel met in tegelen. Maar we gaan daar een momenteel met in tegelen. Het moet op."

- er verzoeken binnen zijn gekomen om weer deel te nemen op 5 mei bevrijding defilé te Wageningen.

- Er mogelijkheden zijn voor een vaardag met de Mahu of Bernisse, uiteraard moeten we dan weten hoeveel leden dat wensen.

- Ook hebben wij een aanbod gehad van Commandant Landmacht om bezoek te brengen aan de Kazerne te Stroe om daar museum verbindingen en artillerie te bezoeken uitleg te krijgen en kijken hoe dit in de praktijk gaat.

Wij eerst willen inventariseren of er animo is voor deze activiteiten voordat wij deze kunnen gaan organiseren.

Dus als u aan een van deze activiteiten wilt deelnemen kunt u dat kenbaar maken met een mailtje met daarin uw gewenste deelname meerdere mag aan de activiteiten man penmeesterpam@postactievemarinevereniging.nl .

U zult op de hoogte gehouden worden van de status.

OPROEP.....OPROEP.....OPROEP

Beste leden,

Het schrijfhoutje is op zoek naar een enthousiaste redacteur, iemand die veel naslagwerk heeft of weet aan te komen over onze Marine en die dat op digitaal papier wilt zetten en een leuk schrijfhoutje in elkaar kan zetten. Uw krijgt bekendmakingen/mededelingen en aankondigingen van het bestuur en voor de rest heeft u vrijwel de vrije hand om het schrijfhoutje elke maand te vullen.

Als ondersteuning kunt u beschikken over een office 365 pakket en hoeft u alleen maar het schrijfhoutje digitaal klaar te zetten en het bestuur doet de rest.

Als het u wat lijkt om te doen kunt u contact zoeken met de nog steeds tijdelijke redactie de Penningmeester via Email: penmeesterpam@postactievemarinevereniging.nl

100 jaar geestelijke verzorging in de krijgsmacht

tekst: Gerard ten Voorde

Een bemoedigend woord. Of een schouderklopje. Soms een stroopwafel. Geestelijk verzorgers staan al 100 jaar klaar voor militairen in de krijgsmacht. Op missie, tijdens een bivak of gewoon op de kazerne. Legerpredikanten, aalmoezeniers, rabbijnen en een bont gezelschap aan raadslieden. In deze Kruispuntspecial komen zielszorgers aan het woord. Met het Woord.

Gewapend met stroopwafels

De zon brandt, de branding bruist. Negentig adelborsten van de Koninklijke Marine ploeteren met volle bepakking over het strand van Texel. Het zweet gutst. Een stroopwafel van de dominee doet wonderen. Geestelijke verzorging in de praktijk.

Halfvijf. De zon is nog amper wakker. „Aántreden!” Een majoor brult zijn commando over het kampement van de officieren in opleiding. Op de noordpunt van Texel komen negentig adelborsten langzaam bij hun positieven. Appel. In de houding in het ochtendgloren. „Geef... acht!”

De Koninklijke Marine leidt een nieuwe lichter op tot officier. Koppies kaalgeschoren, mobieltjes ingeleverd. Drie weken lang zijn de kersverse militairen verstoken van alles. Pakweg de helft kiest voor het Korps Mariniers, de andere helft tekent voor de vloot.

Het bivak is zwaar, loodzwaar. De manschappen doen –met zware bepakking, tentje op de rug, helm op het hoofd– een rondje Texel. Fietsend naar de noordpunt, lopend naar de zuidpunt. Bij de vuurtoren maken ze rechtsomkeert. De militairen in spe treden per “bak” aan. Elke groep sjouwt een opblaasbare rubberboot mee. Drie man links, drie man rechts. Negen kilometer voor de boeg met een boot onder de arm. „Voorwaarts... mars!”

Piraten

Vlootpredikant –„vlop”– ds. Johan Trouwborst (44) marcheert mee door het mulle zand. Iets verderop paradeert een pater. Beide geestelijk verzorgers (gv’ers) zijn gewapend met stroopwafels. „Wij nemen zo veel mogelijk ook zelf aan het programma deel”, legt de legerpredikant –kruisje op de schouder– uit. „Dat vergemakkelijkt de contacten.”

Ds. Trouwborst, voormalig gemeentepredikant in Goudriaan-Ottoland (1998-2003), stapte ruim tien jaar geleden over naar de wereld die marine heet. Vier maanden heeft de predikant met de Zr. Ms. Evertsen gejaagd op piraten voor de kust van Somalië. Drie jaar lang is hij ondergedoken met de Onderzeedienst. Vervolgens heeft hij drie jaar lang mariniers begeleid op Aruba. Met een hulpmissie naar Haïti, net na de aardbeving van 2010.

De legerpredikant uit Sneek werkt –samen met een pater– op het Koninklijk Instituut voor de Marine (KIM) in Den Helder. „De humanistisch raadsman is gesneuveld”, zegt ds. Trouwborst.

„Bezuinigingen.” Het GV-lesprogramma is integraal onderdeel van de militaire maritieme opleiding. Midden in de werkkamer van de vlop staan twee paar zwarte kistjes. Aan de wand hangt een kerkwimpel. In volle glorie. „Die wappert altijd aan boord tijdens kerkdiensten.” In de boekenkast staan drie werken van ds. Nico ter Linden naast Augustinus. „Ze zijn mijn inspirators”, wijst ds. Trouwborst. „Ter Linden zegt: Als je Jantje wilt vertellen over Jezus, moet je behalve over Jezus ook iets van Jantje willen weten.”

„Augustinus zegt dat ons spreken over God voorzichtigheid vraagt. Volgens de kerkvader spreken wij over God om niet geheel te hoeven zwijgen. Ik interpreteer het zo dat alles wat ik preek voorlopig is. Niemand van ons heeft de waarheid in pacht.”

Scheepsbel als doopbekken

Van 1961 tot 1967 was ik beroeps bij de Koninklijke Marine. In Kaimana (zuidkust Nederlands-Nieuw-Guinea) werd een kind van een van de ambtenaren uit de regio gedoopt door ds. Sillevius Smit op de Hr. Ms. Kortenaer, die in de baai voor anker lag. De scheepsbel fungeerde als doopbekken. De bel werd van de steun gehaald en omgekeerd neergezet. Marinemensen en burgers werden per sloep naar de Kortenaer gevaren. Ds. Smit vergeleek de permanente aanwezigheid van de Heilige Geest en Gods Woord met de grote rivier in Nieuw-Guinea: de Mamborami. Als je erboven vliegt, zie je af en toe de rivier blinken in het zonlicht. Net als met het Woord en Geest ben je het contact weleens kwijt, maar het is en blijft er wel.”

**Schrijver der eerste klasse
b.d. L. K. Strijk, Amersfoort Opkomst 1951**

Versperring

„Links, twee, drie, vier. Links, twee...” De bakmeester houdt er op het strand de pas flink in. Met rood aangelopen hoofden zeulen de adelborsten hun rubberboten mee. Niemand weet waarom. Vragen stellen is not done. Vrij onverwacht dient de Slufter zich aan. Een 20 meter brede watergang in de duinopening verspert de doorgang. Krijgsraad. Hoe pakken we dit slim aan? „Bóóót... óp!” De marinemensen peddelen naar de overkant. En weer terug om de officieren –zonder bepakking– over te zetten.

De marine gooit de adelborsten in het diepe, legt majoor Frank Ramakers van het Korps Mariniers uit. „Fysiek en mentaal gaan we af en toe tot het uiterste met hen. Op die momenten gaat er heel wat in die koppen rond.” De majoor is blij met de inzet van de vlootpredikanten. „Een gv'er kan net even de pep geven die mijn mensen nodig hebben.”

Acht van de 98 deelnemers hebben er in de eerste week het bijltje al bij neergegoid. „De jongens en meiden hebben het inderdaad erg zwaar tijdens zo'n introductiebivak”, bevestigt de legerpredikant. „Ze krijgen de nodige ontberingen te doorstaan. De marine spuit nieuwelingen in korte tijd blauw.”
“Militair kijkt naar sterren en strepen,
een legerpredikant niet”

Ruim drie weken lang is elk contact met het thuisfront verboden. Al die tijd hebben de adelborsten geen idee wat hun te wachten staat. „Ze stappen uit hun bestaan en worden in het diepe gegooid, volledig op zichzelf teruggeworpen. Hier zitten ze 24 uur per dag met elkaar opgescheept. Soms moeten ze midden in de nacht aantreden voor een crashmove, een gesimuleerde noodsituatie.”

Tijdens zo'n eerste bivak komen vaak de nodige levensvragen op. „Wat dóé ik hier? Wie ben ik? Voor mensen van orthodox-christelijken huize komen daar allerlei geloofsvragen bovenop. Wat doe ik hier met mijn geloof? Een jongen uit Urk dacht dat hij zondags niet hoefde te varen. Zo werkt dat natuurlijk niet.”

Op instorten

De duinen dienen zich aan. De officieren in opleiding sjouwen omhoog. Een militair staat op instorten. „Ik kan niet meer”, kreunt hij. De commandant pakt hem aan. Keihard. „Volhouden”, commandeert hij. „Dóórgaan...” De jongen wankelt. Jankt. „Ik kán niet.” De commandant blijft onverbiddelijk. „Je móét. Dóórgaan.” Ds. Trouwborst wisselt een paar bemoedigende woorden met de bijna bezwijkende militair. „Kom op, joh. Je bent er bijna.”

Niet altijd brengen adelborsten het zware bivak tot een goed einde. „Regelmatig draaien deelnemers volledig door. Soms springt er eentje midden in de nacht uit z'n bed en brult: „Aántreden!” Terwijl er niets aan de hand is. Er gaat zo veel in het hoofd van die gasten om”, zegt de vlootpredikant. „Op zo'n

moment kan ik weinig doen. Soms zoek ik iemand later nog eens op." Ook commandanten vragen regelmatig een gv'er om contact te zoeken met iemand die bijvoorbeeld met zichzelf of met zijn situatie in de knoop zit.

Gv'ers kunnen het verschil maken. „We proberen vooral te luisteren”, legt ds. Trouwborst uit. „Niet altijd even gemakkelijk, hoor. Predikanten praten zo graag.” Alleen de presentie van de pastor noemt de vlop al belangrijk. „Gewoon er zijn”, zo zegt de vlootpredikant. „Aandacht schenken aan anderen. Vaak heb je oppervlakkig contact, soms wat dieper. Maar diepgang begint aan de oppervlakte.”

Laagdrempelig

Tijdens bivakken houdt ds. Trouwborst zondags een kerkdienst. Laagdrempelig. „Ik noem het ook altijd een onderhoudsbeurt. Daarbij neem ik de militair als uitgangspunt. Zijn situatie verbind ik met een verhaal uit de Bijbel. Uiteindelijk gaat het erom dat wij Christus present mogen stellen in de wereld van de krijgsmacht. Dat zijn grote woorden. Soms denk ik: zijn ze niet te hoog gegrepen? Wat heb ik er nou van begrepen? Maar daar gaat het wel om in onze aanwezigheid.”

Sergeant der mariniers Rik Zuurbier, instructeur tijdens het introductiebivak, heeft goede ervaringen met de GV. „De samenwerking is uitstekend. Het is prettig om af en toe iemand die bijvoorbeeld vastloopt met zichzelf of zijn situatie bij de gv'er af te leveren. Als instructeur kan ik dat niet, omdat ik een andere pet op heb.”

De adelborsten marcheren verder. Ds. Trouwborst beweegt zich gemakkelijk onder de militairen. Hier een praatje, daar een grapje. Schouderklopjes ook. Samen met de pater deelt de predikant stroopwafels uit. Elke militair krijgt tijdens de zware mars een stroopwafel in zijn mond geduwd. Het werkt. Het eerste contact is gelegd.

Eduard Post (22) uit Veenendaal sjort met een verhit gezicht aan de boot. „Heftig hoor”, bekent de afgestudeerd CHE-student bedrijfsmanagement, economie en recht eerlijk. „Knap zwaar.” Spijt heeft hij echter geen moment. „Ik leg de lat altijd hoog voor mezelf.” Post kiest voor de mariniers. „Zolang je nog kunt zeggen dat je niet door kunt gaan, kun je doorgaan.”

Post heeft zondag de kerkdienst bezocht. „Korter en laagdrempeliger dan ik gewend ben”, zegt de hervormde jongen met een glimlach. Het cultuurverschil met thuis is groot. „Ik snap dat er beroepen zijn waar je niet twee keer per zondag naar de kerk kunt. Maar tijdens het bivak is er eigenlijk geen moment om stille tijd te houden. Het programma zit zó vol. Je bent echt de hele dag bezig. Bidden voor het eten lukt nog net.” Post heeft de vlootpredikant om raad gevraagd. „Ik dacht: misschien kan de dominee wat tips geven.”

Zere kuiten

De mars voert verder. Met hoge snelheid ploegt een BV206 –136 pk– door het zand. Het amfibierupsvoertuig van het Korps Mariniers pikt gestrande adelborsten op. Een hospik ontfermt zich over de blessures. „Zere kuiten”, zegt een militair met een van pijn vertrokken gezicht. Hij mag mee achterin. Hij kijkt zuur. „Ik had liever doorgelopen.”

De vlootpredikant voelt zich als een vis in het water bij de marine. „Het is belangrijk om hard te kunnen lopen en goed te kunnen schieten”, aldus ds. Trouwborst. „Maar de mens, de hele mens, blijft het belangrijkste. Militairen kijken naar sterren en strepen. Geestelijk verzorgers naar de mens achter het uniform.”

Afzien
en

doorgaan. Negentig adelborsten van de Koninklijke Marine krijgen op Texel een militaire opleiding.

Ds. Jan Peter van Bruggen (52), Den Helder

In rang gelijk gesteld aan: luitenant-ter-zee eerste klas

Krijgsmachtdeel: Koninklijke Marine

Legerpredikant sinds: 2000

Kerkverband: Gereformeerde Kerken vrijgemaakt

Utzendingen: september-december 2001 Enduring Freedom (Middellandse Zeegebied) en juli-december 2009 (Afghanistan)

„Het Evangelie is er ook voor de samenleving. Dat is voor mij een belangrijke drijfveer om mijn werk als krijgsmachtpredikant te doen. Ik vind dat we als kerk Gods liefde niet voor onszelf moeten houden. Het is belangrijk dat je zicht houdt op hoe het Woord doorwerkt in de wereld. Het actief uitdragen van het Evangelie gebeurt tijdens kerkdiensten aan boord en te velde. Ook mag ik in de manier waarop ik anderen bijsta iets laten zien van de boodschap van God voor de wereld. De indrukwekkendste ervaring in mijn loopbaan bij Defensie was mijn uitzending naar Afghanistan. We leefden daar in een totaal ontredderde wereld, vrijwel zonder hoop. Dat raakte ons als bevoorrechte westerse mensen diep. De militairen waren erg betrokken op de bevolking en de bevolking op ons. Mijn verblijf in Afghanistan heeft me veranderd. Het heeft mijn besef versterkt dat veel waarop wij ons vertrouwen stellen, zoals onze veiligheid, voor andere mensen een vorm van onbereikbare luxe is.”

<https://www.rd.nl/extra/special/100-jaar-gv-krijgsmacht/#-00a>

Hotel & Info

Ons Enjoy Schlosshotel Sophia ligt in het dorp Bleiwäsche met haar eeuwenoude steengroeven en mijnen. De centrale ligging op de grens van het Sauerland en Teutoburgerwald maakt deze ligging uniek, en geeft u het beste van deze 2 zeer geliefde vakantiegebieden.

In ons restaurant "Rosengarten" wordt u dagelijks verwend met een uitgebreid "Enjoy" ontbijtbuffet, warme lunch en een culinair 3 gangen keuze diner.

Geniet van een lekker hapje en een drankje in onze hotelbar, bij de open haard in de lounge of onze gezellige duitse kneipe de "Hubertus stuben" waar regelmatig vertier en entertainment is zoals Live muziek, Magic Woboshow, Casinoavond etc.

Vanuit ons hotel starten vele wandel en fietstochten en leuke uitgezette auto routes. Bovendien vind u op enkele minuten van het hotel de Aabachtalsperre, een stuwmeer met een unieke verharde rondweg ideaal voor skeeleren, fietsen en wandelen met een super panorama uitzicht.

Geniet u van onze bijzondere, persoonlijke gastvrijheid en ontdek de gezelligheid van ons nieuwe alles inclusief hotel, Schlosshotel Sophia.

We verheugen ons zeer op uw komst !

Familie Marco Hofhuizen & Team.

Informatie

Roter Landweg 3 – 33181 Bad Wunnenberg

Bleiwäsche, Duitsland

Tel: +49-2953 9625 333

Email: info@enjoyhotels.nl

Website: www.enjoyhotels.nl

Cees Rensen is een witte raaf. Alhoor er niets aan de hand is, werkt hij nog altijd door in zijn gepatenteerde schoenmakerij op het marktterrein in Den Helder. Gisteren werd hij 75.

Cees Rensen, een zeldzame schoenvogel

En wat hem scheidt van de meeste andere 75-jarigen is dat hij nog steeds aan de slag is op de fabriek van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Wie van het laatste toevoegde dat hij nog steeds aan de slag is op de fabriek van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Wiltje raaf?
Nee, want ik heb mijn eigen bedrijf. Ik heb mijn eigen bedrijf. Ik heb mijn eigen bedrijf.

Overvallen door familie en vrienden

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Daar?
Ja, dat is het. Dat is het. Dat is het. Dat is het.

Mijnheer?
Ja, dat is het. Dat is het. Dat is het. Dat is het.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Alleen de machines in de schoenmakerij.

Cees Rensen. „Als mijn hartgehoor beter is, wil ik nog meer gaan vreten.“

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Cees Rensen. „Als mijn hartgehoor beter is, wil ik nog meer gaan vreten.“

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Cees Rensen. „Als mijn hartgehoor beter is, wil ik nog meer gaan vreten.“

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Cees Rensen. „Als mijn hartgehoor beter is, wil ik nog meer gaan vreten.“

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Marine gaat achter het net

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Analyse

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

vissen

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

Het uitschip van Naakthaven met de Helderse vaartoren lange Jaag op de achtergrond.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

...enkele jaren geleden is er een klein bedrijfje opgezet in de wijk van de Den Helderse schoenmakerij. Hij werkt er al meer dan 50 jaar.

In memoriam **Walter Kers 1963-2020**

'Hij vaart met ons mee, nu onzichtbaar'

Hij schreef blogs over zijn ziekte en naderende einde, maar sinds begin van deze week zwijgt Walter Kers voorgoed. Als marineman kreeg hij de zeemacht onder meer aan het twitteren.

De in Anna Paulowna wonende Kers was een marineman par saas. Begonnen als matroos op 16-jarige leeftijd, klom hij gestaag op in de rangen en bereikte zo uiteindelijk de top. In het vorige decennium was hij een aantal jaren Chef der Equipage van de zeemacht.

Aan boord van een oorlogsschip is deze militair de hoogste onderofficier en als zodanig het klankbord van de commandant. Kers werd door vice-admiraal Matthieu Bosboom uitverkoren om Cdt van de gehele Koninklijke Marine te worden. Op dat moment was Bosbooms commandant der zee-strijdkrachten (CZSK).

Adjutant Kers kreeg zitting in de Admiraliteitsraad, de directie van de marine. Hij was in die raad van vlagofficieren een bekwaam vertegenwoordiger van al het personeel beneden de rang van officier.

Bootsman

Vice-admiraal b.d. Bosboom kende Kers echter al een stuk langer. Bosboom: „Walter was Bootsman toen ik commandant was van Hr.Ms. van Speijk. Hij viel toen al op door zijn leiderschap; in staat om met humor en ruggengraat dagene voor elkaar te krijgen wat voor schip en bemanning het beste was.

Met even groot gemak 'dealde' hij met matrozen of commandanten. Hij hield van marineraadities zonder dogmatisch te zijn. In ieder geval handen af van zijn Nauten. Een gevelgeleide uitspraak was: 'Als het belangrijk is

Walter Kers blaast op de bootsmanfluit. Naast hem Koning Willem-Alexander en vice-admiraal Bosboom. ARCHIEFFOTO

om te weten of te kunnen, had het wel in de kwartiermeesters opleiding gezeten."

Bosboom vervolgt: „Ik koester de momenten samen met Walter op de bak of de brug. Twee sentimentele zeemannen: route neus halen, sterren staren, woelige baren berijden. Jaren later werd er gezocht naar de nieuwe Chef der Equipage voor de KM, ik was toen CZSK. Mij werden kandidaten geadviseerd die vervolgens op gesprek kwamen en jawel daar zat Walter. Hij werd het, booggespannen verwachtingen, moeilijke tijd. Immers tsunami's aan bezuinigingen, een hoog operationeel tempo,

de invoer van veel nieuw materieel, en baan onzekerheid. Walter stond voor de equipage, had begrip voor de omstandigheden en gaf stem aan de marinemannen. Als oliemannetje legde hij haarfijn uit op het topdek wat de consequenties waren voor sergeant X, met hypotroek en twee kids. In het gouden bal legde hij uit met welke uitdagingen de leden van de Admiraliteitsraad moesten 'deelen'.

Walter deed maar wat, zo zei hij zelf. Had iedereen dan maar zo'n intuïtie. Walter was een geweldenaar, voorbeeld voor velen, humor alom, maar ook kwetsbaar en

gevoelig. Jarenlang was hij mij zeer nabij; niet voor, niet naast, maar met mij. Hij was voor mij geen bootsman, schipper of functionaris, maar een vriend, steun, toeverlaat en klankbord in moeilijke jaren voor onze marine. Hij vaart met ons mee, ook nu nog, alleen is hij onzichtbaar en gristfelt ons toe vanuit het kabelgat. In de havens komt hij er even uit om virtueel een biertje en bitterbal 'mee te doen'. Walter behouden vaart", besluit Bosboom.

Kers was een voorloper op het terrein van social media binnen de marine. Als een van de eerste zeemannen zat hij op Twitter en

berichte zo over het wel en wee van de zeemacht. De laatste twee jaar van zijn actieve dienst werkte Kers bij het Veteranenmuseum. Toen hij afzwaaide werd hij Ridder in de Orde van Oranje-Nassau met de Zwaarden.

Zelf zei Kers daar over: „Die Koninklijke Onderscheiding heb ik ontvangen uit handen van de minister van defensie. Hij is toegekend voor getoond leiderschap. Daar ben ik erg trots op."

Her leeftijdsoorslag betekende echter niet het eind van zijn werkzame leven, want Kers sloot zich aan bij EIDRS. Deze academie voor leiderschap training was opgericht door oud-marineman Jochen Hekker. In Kers kreeg de academie een enthousiaste docent en vanaf begin vorig jaar zelfs directeur.

Ziek

Helaas werd Walter Kers getroffen door een ernstige ziekte. Ook deze rare omstandigheid groep hij aan om via internet van zich te doen spreken. Op zijn LinkedIn profiel zette hij de boodschap 'Non-actief door ziekte'. In de voets van blogs schreef hij door.

Tijdens de kerstdagen ging het echter helemaal mis met Walter. Er werd geen voedsel meer uit de maag opgenomen. In zijn allerlaatste blog van 31 december schrijft hij daaronder: 'Het gaat niet goed met mij en binnenkort is het allemaal voorbij. Ik schrijf dit met tranen in mijn ogen. Tot ziens allemaal, wat er hierna ook moge zijn. De liefde die ik heb mogen ontvangen van jullie, in wat voor vorm dan ook, voelt enorm goed. Gebruik die liefde nu voor jezelf en je naasten en maak er iets moois van. Het gaat jullie goed. Dikke kus, Walter.'

Arie Booy

R.I.P.